

Biblioteka „ZA SVA VREMENA”

Ernesto Sabato

ABADON
ANĐEO UNIŠTENJA



Naslov originala:
Ernesto Sabato
ABADDÓN EL EXTERMINADOR

©Heirs to Ernesto Sabato
c/o Guillermo Schavelzon & Asoc., Agencia Literaria
© za srpski jezik Plato

Urednik
Nataša Anđelković

ERNESTO SABATO

ABADON ANĐEO UNIŠTENJA

*Prevela sa španskog
Aleksandra Mančić*



BEOGRAD
2017

*Oni imahu cara nad sobom, anđela bezdana,
kome je ime na jevrejskom Avadon,
što znači anđeo uništenja.*

Otkrivenje svetog Jovana

*Moguće je da ću sutra umreti, i na zemlji
neće ostati niko ko me je potpuno razumeo.
Jedni će me smatrati gorim, a drugi boljim
nego što sam. Jedni će reći da sam bio dobar čovek;
drugi, da bejah propalica.
Ali oba će mišljenja biti jednako pogrešna.*

*Mihail Jurjevič Ljermontov
Junak našega doba*

NEKI DOGAĐAJI U GRADU BUENOS AJRESU
POČETKOM 1973. GODINE

PETOG JANUARA UVEČE,

stojeći na pragu kafane na uglu Gvidove i Hunina, Bruno¹ je video kako dolazi Sabato, i kada je već hteo da mu se obrati, osetio je da će se dogoditi nešto neobjašnjivo: uprkos tome što je Sabato gledao prema njemu, produžio je kao da ga nije video. Prvi put da se tako nešto dogodilo, pa, imajući u vidu vrstu odnosa koji ih je vezivao, morao je isključiti pomisao na promišljen postupak, posledicu nekog ozbiljnog nespo-razuma.

Pažljivo ga je pratio pogledom i video kako prelazi opa-snu raskrnicu ne pazeći uopšte na automobile, bez onog osvrtanja i oklevanja koji su svojstveni budnoj osobi svesnoj opasnosti.

Brunova stidljivost bila je tako naglašena da se izuzetno retko usuđivao da telefonira. Ali, pošto ga zadugo, potom, nije viđao ni u *Bjeli* ni u *Rusijonu*, i kada je od kafanskih momaka saznao da se za sve to vreme uopšte nije pojavljivao, odlučio je da pozove njegov kućni broj. „Ne oseća se dobro”, odgovoriše mu neodređeno.

¹ Bruno – lik iz Sabatovog romana *O junacima i grobovima*, „Plato”, Beograd, 2013, prevela Slavica Kojić). Bruno je jedva vidljiv ili tek ovlaš naznačen junak toga romana, čitalac ga prvenstveno naslućuje. On je tu da bi doneo građu koja će upotpuniti ili uobličiti razmišljanja jednoga od glavnih junaka, Martina. (Sve napomene koje slede su napomene prevodioca.)

„Ne, neće izlaziti neko vreme.” Bruno je znao da je S. ponekad mesecima zapadao u nešto što je sam nazivao „bunar”, ali nikada do tada nije osetio da taj izraz u sebi sadrži stravičnu istinu. Prisećao se njegovih priča o činima, o nekom Šnajderu, o udvajanjima. Dušu mu obuze veliki nemir, kao kad u nekom nepoznatom kraju padne mrak, pa se treba upravljati prema malenim svetiljkama iz udaljenih koliba koje pripadaju nepoznatim ljudima, prema odsjaju požara na dalekim i nepristupačnim mestima.

U OSVIT SLEDEĆEG DANA

dogodila su se, osim bezbroj stvari koje se zbivaju u divovskom gradu, tri slučaja vredna pomena, pošto je među njima stajala veza kakva uvek postoji između učesnika iste drame, makar se oni ponekad i ne poznavali među sobom, i makar jedan od njih bio običan pijanac.

U starom baru Ćićin, na uglu Ulice admirala Brauna i Pinsonove, spremajući se da zatvori radnju, gazda se obratio jedinom gostu koji je ostao za šankom:

– Ajde, Jurodivi, vreme je da se zatvara.

Natalisio Baragan sručio je svoju čašicu rakije i izašao posrćući. Našavši se na ulici, kao i svakoga dana, ponovo je nekim čudom prešao na drugu stranu avenije po kojoj u to doba noći ludački jure automobili i autobusi, rasejan i blažen. A zatim, kao da korača po nemirnoj palubi broda na pučini, spustio se do Južnog doka Ulicom Brandsen.

Stigavši do Ulice Pedra de Mendose, učini mu se da su mesta gde su vode Rijaćuela odražavale svetla sa brodova obojena krvlju. Nešto ga je nagnalo da digne pogled, te iznad jarbola opazi ružičasto čudovište koje je prekrivalo nebo sve do ušća Rijaćuela, gde se gubio njegov ogromni rep prekriven krljušti.

Naslonio se na zid od cinka, sklopio oči i predahnuo, sav uzbuđen. Posle nekoliko trenutaka smušenog mozganja, dok su misli pokušavale da se probiju kroz sivu masu punu otpadaka i korova, ponovo otvori oči. I ponovo, sada još jasnije, vide zmaja koji prekriva nebeski svod u zoru kao besna zmija koja plamti u ponoru od crnog mastila.

Prestravio se.

Na sreću, neko je naišao. Neki mornar.

– Gledajte – reče drhtavim glasom.

– Šta? – upita čovek, blagonaklono kao i svi ljudi dobra srca kad razgovaraju s pijancima.

– Tamo.

Čovek upravi pogled u pravcu u kome mu je pokazivao.

– Šta? – ponovi, pažljivo posmatrajući.

– To!

Pošto je dobro osmotrio taj deo neba, mornar se udalji, smešeći se sažaljivo. Jurodivi ga isprati pogledom, onda se ponovo osloni na zid od cinka, sklopi oči i utonu u misli sa ustreptalom usredsređenošću. Kada je iznova pogledao, užas postade još veći: čudovište je sada bljuvalo vatru iz svih čeljusti svojih sedam glava. Tada se onesvestio. Kada se probudio, ležeći na pločniku, bio je dan. Prvi radnici išli su na posao. S teškom mukom, ne setivši se u tom trenutku vizije, pođe u svoju sobu u najamnoj kućerini.

Drugi događaj odnosi se na mladog Naća Isagirea. Iz mraka pod drvećem u Aveniji oslobodilaca video je kako se zaustavlja jedan veliki sportski šervolet, iz koga su izašli gospodin Ruben Peres Nasif, predsednik kompanije *Nekretnine Perenas*, i Avgustina Isagire. Bilo je blizu dva ujutro. Ušli su u jedno od stambenih zdanja. Naćo je ostao na svom osmatračkom mestu negde do četiri, a onda se uputio u pravcu Belgrana, po svoj prilici kući. Koraćao je držeći ruke u džepovima iznošenih farmerica, pogrbljen i oborene glave.